

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 315/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa súdneho exekútora [REDACTED], právne zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, Dr. Goldbergera 249/1, Svidník, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 59 Ek 1086/2018 z 25. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 59 Ek 1086/2018 z 25. januára 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľ ako súdny exekútor bol poverený vykonaním exekúcie v auguste 2018. Predmetom exekúcie bolo vymoženie istiny v sume 108,39 eur a príslušenstva v prospech oprávnenej poisťovne.

3. Upovedomenie o začatí exekúcie č. k. 78 EX 313/18 z 13. augusta 2018 povinný prevzal 16. augusta 2018 a námietky proti upovedomeniu nepodal.

V priebehu exekučného konania sťažovateľ od povinného vymohol sumu 60 eur. V súlade s § 60 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) uvedenú sumu rozúčtoval v pomere 76 %:24 %, a teda si ponechal sumu 14,40 eur.

4. Okresný súd Prešov rozhodnutím č. k. 5 OdK 339/2022 z 25. augusta 2022 vyhlásil na majetok povinného konkurz a povinného oddlžil. Na základe vyhláseného konkurzu sťažovateľ 14. septembra 2022 vydal upovedomenie o zastavení exekúcie a výzvu oprávnenej na úhradu trov podľa § 198 ods. 2 Exekučného poriadku a § 22 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 68/2017 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 68/2017 Z. z.“), v celkovej výške 72 eur [60 eur + 12 eur ako daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“)].

5. Proti upovedomeniu o zastavení exekúcie a výzve na úhradu trov podala oprávnená námietky, o ktorých rozhodol vyšší súdny úradník okresného súdu unesením č. k. 59 Ek 1086/2018 z 5. októbra 2022 tak, že im vyhovel a výzvu na úhradu trov vrátil sťažovateľovi na prepracovanie. Vyšší súdny úradník, vychádzajúc z § 60 a § 198 ods. 2 Exekučného poriadku, uviedol: *„Zo znenia uvedeného ustanovenia nemožno prijať iný záver než ten, že súdny exekútor má nárok najviac na 24 % prijatého, resp. vymoženého plnenia, čo znamená, že súdny exekútor môže na svoje trovy započítať aj menej, pričom je bezvýznamné, či prislúchajúcu časť z uvedeného plnenia exekútor použije na svoju odmenu alebo náhradu hotových výdavkov. Keďže v predmetnej veci si súdny exekútor v zmysle § 60 Exekučného poriadku ponechal sumu vo výške 14,40 eur, pre výpočet trov súdneho exekútora podľa § 198 ods. 2 Exekučného poriadku bolo potrebné uplatniť pravidlo započítania, podľa ktorého z celkového nároku súdneho exekútora na trovy zastavenej exekúcie, t. j. 72 eur, je potrebné odpočítať sumu, ktorú si už súdny exekútor pred zastavením exekúcie ponechal...“*

6. Sťažovateľ proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažnosť a tvrdil, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka je arbitrárne a nemá oporu v zákone. Poukazujúc na § 198 ods. 2, § 196 a § 60 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku a § 6 a § 7 vyhlášky č. 68/2017 Z. z., tvrdil, že mu patrí odmena za sumu, ktorú už vymohol (odmena 12 eur + 2,40 eur DPH = 14,40 eur) a ktorú si aj ponechal. Sťažovateľ tvrdí, že má nárok aj na paušálnu odmenu vo výške 60 eur a 12 eur s DPH. Súčet týchto nárokov predstavuje sumu 86,40 eur (14,40 + 60 + 12), ale keďže sumu 14,40 eur si ponechal, vyzval oprávnenú na úhradu zvyšku v sume 72 eur. Podľa názoru sťažovateľa má teda v zmysle § 60 Exekučného poriadku nárok na plnú výšku paušálu, a nie na jeho krátenú podobu.

7. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd v podstatnom uviedol: *«Zo žiadneho ustanovenia, a to ani použitím ústavno-konformného výkladu, ktorého sa súdny exekútor dovoľáva, nemožno vyvodiť, že by súdny exekútor mal nárok ponechať si pri zastavení exekúcie čiastočne*

vymožení odmenu (od povinného) a popri nej aj nárok na vyhláškou určenou náhradou paušálnych výdavkov (od oprávneného). podľa ust. 198 ods. 2 Exekučného poriadku je nepochybné, že v prípade čiastočného vymoženía odmeny súdnym exekútorom počas vedenia exekúcie má byť táto pri následnom zastavení exekúcie použitá na úhradu „náhrady výdavkov, ktoré znáša účastník konania“, a teda na úhradu „náhrady paušálnych výdavkov“ podľa § 22 vyhlášky. Platí teda, že v prípade ak súdny exekútor zastaví exekúciu, pričom v rámci exekúcie došlo k vymoženiu časti nároku, má súdny exekútor nárok na trovy exekúcie len v rozsahu 60,- eur + DPH (§ 198 ods. 2 Exekučného poriadku), do ktorých sa započítava aj vymožená odmena. V danom prípade nie je sporné, že si súdny exekútor pred zastavením exekúcie v súlade s § 60 Exekučného poriadku ponechal z vymoženého plnenia vo výške 60,- eur na svoje trovy sumu 14,40 eur (t. j. 24 %). Pri zastavení exekúcie je podľa § 198 ods. 2 Exekučného poriadku je potrebné použiť pravidlo započítania a z celkového nároku na trovy exekúcie (t. j. 72,- eur) odpočítať sumu, ktorú si už súdny exekútor pred zastavením exekúcie ponechal podľa § 60 Exekučného poriadku (t. j. 14,40 eur). Keďže v danom prípade ponechaná suma neprevyšuje celkový nárok exekútora na sumu paušálnych hotových výdavkov, exekútor má nárok len na rozdiel medzi týmito dvoma hodnotami a oprávnenému zostáva povinnosť v zmysle ust. § 61n ods. 3 v spojení s § 198 ods. 2 Exekučného poriadku zaplatiť zvyšnú časť trov súdneho exekútora, na ktoré má nárok, t. j. 57,60 EUR (72,- eur-14,40 eur).»

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podľa názoru sťažovateľa vyjadreného v ústavnej sťažnosti je záver okresného súdu nesprávny a arbitrárny, keďže obmedzil nárok exekútora iba na paušálne výdavky. Sťažovateľ tvrdí, že ak by nemal nárok aj na odmenu z vymoženej sumy, išlo by o nútenú prácu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či okresný súd akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoje napadnuté uznesenie o náhrade trov súdneho exekútora v exekučnej veci a či reflektoval na relevantnú argumentáciu sťažovateľa.

10. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že rozhodnutia o trovách meritórne preskúmava len výnimočne, ak ide o exces alebo extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti (m. m. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, z novšej judikatúry pozri II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016, II. ÚS 506/2018, II. ÚS 494/2018, II. ÚS 566/2018, II. ÚS 306/2022).

11. Z ústavnej sťažnosti, ktorá z hľadiska ústavnoprávnej relevancie obsahuje iba skromnú argumentáciu, je možné vyabstrahovať, že sťažovateľ nesúhlasí so spôsobom určenia výpočtu svojho nároku na náhradu trov exekučného konania, resp. namieta nesprávny výklad príslušných ustanovení Exekučného poriadku.

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

14. Vo svojej judikatúre ústavný súd už viackrát zdôraznil, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Ústavný súd je oprávnený preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. IV. ÚS 27/2010, II. ÚS 83/2021).

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate iba zopakoval svoje výhrady v otázke určenia výšky náhrady trov exekučného konania, ktoré predniesol už v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. V ústavnej sťažnosti svoju polemiku s postupom aplikovaným na výpočet trov znova zopakoval. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, bez potreby opätovného citovania relevantných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia, že okresný súd sa s námietkami sťažovateľa vysporiadal vyčerpávajúcim a ústavne udržateľným spôsobom. Okresný súd zrozumiteľným spôsobom poukázal na ustanovenia Exekučného poriadku i dôvody, pre ktoré bolo potrebné upraviť výpočet trov súdneho exekútora, pričom tieto aj jasne a logicky odôvodnil.

16. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu. Nezistil, že by okresným súdom aplikovaný postup pri výpočte trov súdneho exekútora mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzované rozhodnutie okresného súdu

bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené.

Na základe uvedeného preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Iba na okraj ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ sa uchádza o ústavnú ochranu v súvislosti s právnou vecou, ktorej podstatou je, či mu patrí nárok v sume 86,40 eur alebo v sume 72 eur, t. j. ide nepochybne o právnu vec, ktorú možno označiť ako bagateľnú. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd (m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014, II. ÚS 810/2016), čo však v tomto prípade zistené nebolo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu